

Neden kurban kesiyoruz?

İstanbul'dan Cemre Sağlam: *"Neden kurban kesiyoruz? Kurban kesmenin yararları ve hikmetleri nelerdir?"

Kurban kesmek bir ibadettir. Neden kurban kestiğimiz veya neden ibadet yaptığımız sorusuna verilecek en makbul cevap hiç şüphesiz Allah'ın emrine uyma gereği ve zorunluluğu olacaktır. Kurban kesiyoruz; çünkü emir vardır.

İşin hikmet ve maslahat yönü ise saymakla bitmez. Her şeyden önce, mânevî bir şoklama yaşayarak günahlarımızdan arınıyoruz. Esâsen dinimiz her bir ibadet emriyle bize ayrı ayrı şoklar yaşatıyor. Allah'ın emirlerini yerine getirdikçe farklı duygular, farklı heyecanlar, farklı haller, farklı tavırlar bizi kuşatıyor. Her bir emir bizi bir farklı mânâ ile yüklüyor. Her bir ibadet bizi farklı faydalı prensipler ile dizayn ediyor. Her bir teklif bizi insâniyet-i kübrâ makamına bir adım daha yaklaştırıyor. Her bir vecibe bizi âlâ-yı illiyîne, Allah katında makamların en yükseğine doğru kuvvetle sevk ediyor.

Meselâ, namazla Allah'a secde ederiz, Allah'a duâ ve niyazda bulunuruz. Allah'a kendimizi doğrudan muhatap addederiz. Bir secde şoku ile Allah'a kulluğumuzu idrak ederiz ve kavrarız. Namaz ile Allah'ın Hayy, Kayyum, Cemâl, Mücîb, Nur, Raca, Kâmil, Rahman, Rahîm, Karîb, Melik, Hâlık, Rab, Gaffar, Tevvâb, Afüvv, Hak, Beşir, Râdî, Fettâh, Hamîd, Şekûr, Habib, Azim, Şehîd, Semi', Mevlâ, Zâkir, Raşîd, Latîf, Mâbud isimleri ile Allah'a yaklaşmış, bu isimlere el vererek Allah'ın rızâsına ulaşmış oluruz.

Meselâ, oruçla Allah'ın her vakit verdiği nimetlerden kendimizi mahrum bırakırız; bu nimetlere, yani Allah'ın rahmet ve merhamet eserlerine, yani Allah'ın sevgiyle bizi yedirip içirmesine, bize ikram ve ihsanına ne kadar muhtaç olduğumuzu tam hissederiz. Bir mahrumiyet şoku ile Allah'ın "vermesinin" kıymetini anlarız. Fakir ve fukaranın hâlini tam yaşarız. Onların halleriyle halleşiriz. Allah'ın Rezzak, Rahman, Tâlib, Basîr, Müdebbir, Cebbar, Âdil, Celil, Deyyân, Aziz, Berr, Muhsin, Muhyî, Mübeddil, Müncî, Mükrim, Mükemmil, Gafur, Afüvv, Tevvâb, Hâkim, Kadir, Sabur isimlerini ancak oruç ile kavramamız mümkün olur. Ve bu isimlerin şefaatiyle Allah'ın rızâsına nail oluruz.

Meselâ, zekât ile elimiz canımızın yongası olan kendi paramıza, kendi malımıza,

kendi kazancımıza başkası lehine, başkasına yardım etmek üzere uzanır. Bir para verme şoku ile Rabbimize yaklaşıyoruz. Zekât ile, kazandıklarımızın gerçekte bizim olmadığını, Allah'ın birer ihsânı ve elimizde birer emâneti olduğunu, bu ihsânın şükrünü ancak başkasına yardım etmekle ödeyebileceğimizi kavrarız. Böylece Allah'ın Vedûd, Vehhâb, Râzık, Muğnî, Fâtır, Fadıl, Hasîb, Kâbil, Kâfi, Kâfil, Nazır, Nasir, Muin, Müyessir, Zekiyy, Vekil, Muğîs, Sadık, Selâm, Şefik, Vâris, Vâsi', Veliyy, Kerim isimlerinin gereklerini bir nebze de olsa yaşamış, bu mukaddes isimleri kavramış ve bu isimlerin kanadıyla Allah'ın rızasına inşallah ermiş oluruz.

Meselâ, hac ile milyonlar Müslüman'larla bir araya gelir, doyulmaz bir kardeşlik şoku yaşarız. Arafat'ta vakfe esnasında Allah'ın huzurunda dimdik duruş ve duâ ile tevâzuu birleştirmiş oluruz. Duruşumuzla Kayyûm ismini kavrarız. Kâbe'yi tavaf ederken, Kâbe'nin etrafında dönerken zerrelere güneş sistemlerine ve yıldızlara kadar kâinatın baş döndürücü ritmine Allah'ın adını zikrede ede ayak uydurmuş oluruz. Her şey Allah diye diye dönüyor! Dönüyor ya! Biz de "Allahümme Lebbeyk!" (Allah'ım emrindeyim! Allah'ım emret! Sana kurban olayım!) diye diye döneriz. Mina'da şeytanları Allah'ın kahrına havâle ederiz. Böylece Allah'ın Mâlik, Kuddûs, Samed, Kahhâr, Şefî', Sâlim, Hannân, Mennân, Merğûb, Mübîn, Muavvin, Muhît, Muhsî, Zü'l-Meâric, Sultân, Sübhân, Vitr, Hâdî, Fâtih, Hafiyî, Mürebbî, Raûf, Rakîb, Mü'min isimlerini yaşayarak kavrama imkânı buluruz.

Her ibadetin ayrı bir cihetten bizi arındırdığını, bize günah işlemeyen değil, günahlardan arınabilen bir kulluk hali kazandırdığını dünkü yazımızda ifade etmiştik.

Bu gün arındırma açısından kurbanı ele alalım: Kurban kesmekle ibadet duygularımızı kırmızıya boyarız. Bayrağımız da şehitlerin kanıyla boyanmış değil mi? Şehitlerimiz de vatan yolunda Allah için kurban olmuş kimseler değil mi? Yeri geldiğinde biz de şehit olmaktan, Allah için kurban olmaktan şeref duymaz mıyız? Kanın ne esrarengiz bilgi, rahmet ve hayat deposu olduğunu, kandaki Allah'ın eşsiz büyüklüğünü ve azametini; kurban ibadetinde tecellisini gördüğümüz Kebir, Azim, Aziz, Celil, Muhyî, Mümît, Ahir, Alîm, Rahmân, Hayy, Kayyûm, Bâis, Muîd, Mükevvir, Muktedir, Gâlib, İlah, Kâbid, Sâni, Metîn, Şehîd, Bâtın, Zü'l-Emân isimlerinin açtığı ışık ve aydınlık koridorda kavrarız. Öyle ya, kurbanın her bir hücrelerine, her bir kılına vaad edilen hasene, günahlardan arınma ve baki cismanî mükâfatlar ancak manevi bir şoklama ile elde edilebilir.

Zeyd bin Erkâm radiyallahü anh bildirmiştir: Ashab-ı Kiram (ra):

"Ya Resûlallah! Şu bayramda kesilen kurban nedir?" dediler.

Peygamber Efendimiz (asm):

“Babanız İbrahim’in sünnetidir.” Buyurdu.

Sahabîler:

“Peki, kurbanda bizim için ne sevap vardır?” diye sordular.

Allah Resulü (asm):

“Her kıla ve yüne karşılık bir hasene vardır. (Bir hasene en az on sevaptır.)” buyurdu.

Diğer yandan, Allah’ın emri ile ölen aslında ölmüş olmaz ki! Üstad Bedüzzaman Hazretlerinin bildirdiğine göre, Fâtır-ı Hakîm, her bir canlı varlığın resm-i geçit nöbeti bittikten ve o resm-i geçitten hedeflenen netice alındıktan sonra merhametli bir tarzda ekseriyetle dünyadan bir nefret ve usandırmak hissi veriyor. İstirahate bir meyil ve başka âleme gitmeye bir şevk uyandırıyor. Ve hayat vazifesinden terhis edildikten sonra asıl vatanlarına dönmeye şevk içinde bir istek ihsan ediyor. Öte yandan vazife uğrunda, mücâhede içinde ve emirleri yolunda telef olan her ferde şehâdet rütbesi veriyor.

Nitekim bayramda Allah için boğazlanan bir hayvan da Allah’ın emri gereğince kurban edilmektedir. Bir hayvan için, Allah’ın emri uyarınca kurban olarak kesilmek ile bir kasabın bıçağı altında mezbahada et ve ticaret için kesilmek arasında elbette âhiret ve ebedî hayat açısından çok büyük bir mertebe farkı olacaktır. İşte, Kurban bayramında bir ibadet heybetiyle Allah için kesilen hayvanlar âhiretteki bu yüksek mertebeye ulaşmakta, manen şehâdet rütbesini kazanmakta, Sırat üstünden sahibiyile birlikte Allah’ın izniyle hızla geçerek cismanî Cennet hayatına ulaşmaktadır. Bu, elbette fani bir hayvan ve aciz bir insan için kendi başına ulaşılamayacak derecede büyük bir mükâfattır.

Demek, Allah’ın emrine teslim olarak amel eden, Allah’ın izniyle, ne dünyada, ne âhirette zayi etmemiştir, zayi olmamıştır, ziyana ve hüsrana uğramamıştır, uğramayacaktır, kaybetmemiştir, kaybetmeyecektir.

Allah tüm okuyucularımızın ve tüm âlem-i İslam’ın kurban ibadetlerini kabul buyursun! Âmin.

Dipnotlar:

1. İbn-i Mâce, Edâhâ, 3127
2. Sözler, s. 186